

nehm R. 1, 52, 28.

— समभि Jmd Ehre bezeigen, ehren MBH. 4, 98, 340.

— परि Jmd hoch ehren MBH. 12, 1442, 3455. KATHĪS. 24, 97. BRAHMAVAIV. P. in Verz. d. Oxf. H. 23, b, N. 3, 25, b, N. 5. Çiç. 1, 14. BHATT. 4, 12.

— संपरि dass. MBH. 13, 2110.

— प्र Jmd Ehre bezeigen, ehren, Jmd oder Etwas beloben, in Ehren halten: प्रपूजिरे तव पुत्रम् MBH. 6, 3790. ततो ऽरुमवसं तत्र गृहीतास्त्रः प्रपूजितः (सुपूजितः v. l.) ARĀ. 4, 59. भर्वाँस्तोकप्रपूजितः MBH. 13, 914. R. 5, 42, 21. Spr. 7, 2230, v. l. Verz. d. Oxf. H. 31, a, 9. No. 150. तदस्य समरे — सर्वे योधाः प्रपूजयन् MBH. 8, 3244. (वाक्) गृह्यते ऽवधार्यते प्रपूज्यते ÇAMĪ. zu BṚH. ĀR. Up. S. 262.

— संप्र Jmd Ehre bezeigen HARIV. 16223.

— प्रति Ehre bezeigen, ehrerbietig begrüßen, ehren M. 1, 1, 3, 243. ARĀ. 4, 53. MBH. 1, 5665, 9, 1565. ततः स जयशब्देन माधवं प्रत्यपूजयन् HARIV. 10359. R. 1, 2, 2, 26, 4. R. GORR. 1, 18, 22. PAÑKĀT. 184, 24. रत्नैश्च प्रतिपूजितः so v. a. beschenkt HARIV. 6968. R. 2, 32, 6. ज्ञामयो यानि गेहानि शपत्यप्रतिपूजिताः nicht ehrenvoll behandelt M. 3, 58, 4, 284. देवतायतनानि प्रत्यपूजयन् R. 1, 77, 12. आश्रमम् MBH. 1, 2862. Etwas beloben, mit Beifall aufnehmen: एवं पूर्वमिदं काव्यं मुनिभिः प्रतिपूजितम् R. 1, 4, 23 (3, 63 GORR.). उपवातावसानं हि रुक्मिण्याः प्रतिपूजयन् HARIV. 6993. तद्दृष्ट्वा कर्म रामस्य मनसा प्रतिपूजयन् R. 3, 33, 34. ÇRUT. (BR.) 23. ततः साधिति तद्वाक्यं ब्राह्मणाः प्रत्यपूजयन् R. 1, 11, 10. BUĀC. P. 4, 2, 1. न वचः प्रतिपूजये R. 2, 69, 19. — Vgl. प्रतिपूजन fgg.

— संप्रति Jmd Ehre bezeigen, ehrerbietig begrüßen, ehren MBH. 14, 406. द्वाःस्थैः प्रतिपूजितः R. GORR. 2, 73, 26. कामैः संप्रतिपूय तान् (द्वतान्) 72, 5 (= 70, 6 SCH.).

— सम् dass.: जिवा संपूजये देवान्ब्राह्मणांश्चैव धार्मिकान् M. 7, 201, 8, 395. JĀGĪ. 1, 1. MBH. 3, 1070 (संपूजयीत). 1765. 1790. 2717. 13, 2015. R. 2, 25, 18. R. GORR. 1, 18, 11. 2, 73, 27. 4, 31, 22. VARĪH. BṚH. S. 42 (43), 8. 47, 27. VID. 92. KATHĪS. 35, 160. MĀRK. P. 77, 22. BUĀC. P. 4, 17, 2. HIT. 16, 13. 27, 9. (ताम्) वस्त्रालंकारैः संपूज्य so v. a. beschenken 42, 5. Etwas beloben MBH. 3, 1110. — Vgl. संपूजन fgg.

— अभिसम् Jmd Ehre erweisen, ehren MBH. 1, 1456. 6376. 6917. MĀRK. P. 37, 27.

पूजक (von पून्) nom. ag. f. पूजिका Ehrfurchtbezeiger, Verehrer, Jmd ehrerbietig entgegenkommend RĀĒA-TAR. 4, 326. 5, 49. Verz. d. Oxf. H. 91, b, 24. VOP. 3, 143. आवृत्तानां गुरुकुलादिप्राणां पूजको भवेत् M. 7, 82. Gewöhnlich in comp. mit dem obj. गापा याज्ञकादि zu P. 2, 2, 9. ein solches comp. ist oxytoniert nach demselben गापा zu P. 6, 2, 151. जु-रू° MBH. 2, 454. द्विजातिज्ञान° 3, 13782. पूजित° 5, 1025 (Spr. 1272). पितृदेवत° 7, 7005. देवद्विजपूजिका 13, 517. HARIV. 7860. कर्मपूजक Verehrer von Thaten MBH. 13, 5821.

पूजन (wie eben) n. 1) a) das Verehren, Ehren, Auszeichnen AK. 3, 4, 24, 158. देवतानाम् M. 4, 152. पितृ° 3, 262. देवद्विजगुरुप्राज्ञ° BṚH. 17, 14. अतिथि° M. 3, 70, 106. एकस्या एव पूजनार्थं बद्धवचनम् Nir. 12, 7. पूजने स्वति AK. 3, 5, 5. — b) eine Sache, die Jmd ehrt: पूजनात्पूजितमनुदात्तं काष्ठादिभ्यः P. 8, 1, 67. — 2) f. ई N. pr. eines Vogelweibchens, einer Freundin des Königs Brahmadata, MBH. 12, 5136. fgg. HARIV.

1135; vgl. पूजनीया. Nach BHAR. zu AK. Sperlingsweibchen. — Vgl. शाचि°.

पूजनीय (wie eben) 1) adj. dem Ehre erzeigt werden muss, zu ehren Nir. 7, 26. R. 1, 52, 14. Spr. 443. das subj. im gen. R. 1, 17, 26. पूजनीयतर (das subj. gleichfalls im gen.) MBH. 1, 3261. पूजनीयतम (das subj. im instr.) 8304. — 2) f. स्त्री N. pr. eines Vogelweibchens, einer Freundin des Königs Brahmadata, HARIV. 1117. fgg.; vgl. पूजनी.

पूजयित् (wie eben) nom. ag. Verehrer: लिङ्ग° MBH. 13, 7517.

पूजयित्व्य (wie eben) adj. = पूजनीय Nir. 5, 14. Hit. 42, 3.

पूजा (wie eben) f. Ehrenbezeugung, das Ehren, Verehren, Auszeichnung P. 3, 3, 105. VOP. 26, 192. AK. 2, 7, 34. H. 447. HALĀJ. 1, 128. घाचार्यश्चिदिदं ब्रूयादिति पूजायाम् Nir. 1, 4, 3, 18. ऋषभ° GOBH. 3, 6, 11. ब्राह्मणा° KATHĪS. 4, 43. पूज्य° RAGH. 1, 79. Verz. d. Oxf. H. 93, a, 46. fgg. ÇĀMĪH. GRH. 4, 5. पूजाक् M. 9, 26. R. 1, 51, 5. ÇABDAR. im ÇKDR. तम् — प्रतिपूजाक् पूजा परया N. 21, 19. M. 9, 85. R. 1, 9, 63. तेषाम् — यथान्यायमकरोत्पूजाम् N. 2, 11. 12, 49. R. 1, 2, 2, 9, 31. 12, 15, 52, 15. °कर Nir. 5, 14. °कर्मन् 2, 26. 7, 15. 10, 16. तावेव केवलौ स्नात्थौ यौ तत्पूजाकौ (so ist zu lesen) कौरी PAÑKĀT. V, 13. सविशेषमस्मै पूजां विधेहि Hit. 27, 5. Spr. 1968. VER. in LA. 7, 1, 33, 6. °विधि AK. 3, 4, 28. गुरुपूजां प्रयुक्तवान् INDR. 8, 19. अयि रामे — वन्यैरुपाकरत्पूजाम् R. 1, 51, 5. प्रतिगृह्यतु तां पूजाम् 9, 32. 32, 4. पूजाधार Verz. d. Oxf. H. 94, a, 17. तस्यापिचित्मिच्छामि शत्रुशोणितपूजया indem ich ihm mit des Feindes Blute Ehre bezeuge MBH. 7, 7851. bei den Buddhisten BURN. Intr. 340. — Vgl. अतिथि°.

पूजावण्ट (पू° + षण्ट°) Titel eines buddhistischen Werkes BURN. Intr. 67. पूजाप्रदीप (पू° + प्र°) m. die Leuchte der Verehrung, Titel einer Schrift Verz. d. Oxf. H. 104, a.

पूजावत् (von पूजा) adj. Ehre —, Auszeichnung genießend ÇAMĪ. zu KHĀND. Up. 1, 11, 1.

पूजिल (von पून् oder पूजा) m. ein Gott UGĒVAL. zu URĀDIS. 1, 57. H. c. 3. पूजित TRĪK. 1, 1, 5. Nach URĀDIS. im ÇKDR. ist पूजिल adj. = पूज्य.

पूज्य (von पून्) adj. 1) dem Ehre erzeigt werden muss, zu ehren, ehrenwerth, venerandus, colendus (das subj. im instr., gen. oder im comp. vorangehend) KĪC. zu P. 7, 3, 66. AK. 3, 1, 5. TRĪK. 3, 1, 14. H. 336. an. 2, 372. MED. j. 37. HALĀJ. 1, 155. 2, 229. M. 3, 55. 59. 8, 303. 9, 349. JĀGĪ. 1, 82. BUĀC. 11, 43. MBH. 1, 126. 13, 1937. R. 1, 20, 20. RAGH. 1, 79. MĀLAV. 8, 16. 9, 2 (in der Anrede). KATHĪS. 22, 50. 29, 176. Spr. 964. 1812. 1992. Hit. 19, 7. MĀRK. P. 96, 35. 36. 39. SĪH. D. 69, 7. ष्र° KATHĪS. 1, 30. Spr. 1811. पूज्यतम M. 9, 109. JĀGĪ. 1, 307. Vgl. गण° , देव°. — 2) m. Schwiegervater AK. 3, 4, 24, 152. H. an. MED.

पूज्यता (von पूज्य) f. Ehrwürdigkeit MBH. 2, 1386.

पूज्यत्व (wie eben) n. dass. MĀRK. P. 20, 36

पूष्, पूर्णयति aufhäufen DRĀTUR. 32, 93, v. l. — Vgl. पुष्, पूल्.
1. पूत् onomatop. vom Laute des Pustens: वक्रिवाञ्छ्या पूत्कुर्वत्तः समतात्तद्व्युः PAÑKĀT. 93, 4. पूत्कर्तुमना गृहान्निश्चक्राम um sich zu verpusten ed. orn. 36, 18. — Vgl. पूत्, फुत्.
2. पूत् nur in der Form पुपूत्ति, welche dunkel, vielleicht fehlerhaft ist: पुवारिर्ह मातादितिविचेतसा धीर्न भूमिः पर्यसा पुपूत्ति R V. 10, 132, 6.